

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

**Донецького державного університету
управління**

ТОМ XVII

**Серія “Економіка”
Випуск 299 “Проблеми та
перспективи забезпечення
стабільного соціально-
економічного розвитку”**

Маріуполь 2016

ББК 65.050+67.3

С 23

Збірник наукових праць Донецького державного університету управління «Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку». Серія «Економіка». Т. XVII, вип. 299. – Маріуполь, ДонДУУ, 2016. – 297 с.

Засновник: Донецький державний університет управління

Редакційна колегія:

головний редактор – д.держ.упр., проф. Марова С.Ф.;

заступник головного редактора – д.е.н., доц. Балуєва О.В.;

д.е.н., проф., академік НАН України Амоша О.І. (Інститут економіки промисловості НАН України);

д.е.н., проф. Бардась А.В. (Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет»);

д.е.н., доц. Бойко Л.М. (Донецький державний університет управління);

д.соц.н., проф. Бурєга В.В. (Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»);

д.е.н., проф. Дубницький В.І. (Український державний хіміко-технологічний університет);

д.е.н., проф. Дятлова В.В. (Донецький державний університет управління);

д.е.н., проф. Прокопенко О.В. (Сумський державний університет);

д.е.н., проф. Смерічевський С.Ф. (Донецький державний університет управління);

д.е.н., проф. Солоха Д.В. (Київський національний університет культури і мистецтв);

д.е.н., проф. Сохнич А.Я. (Львівський національний аграрний університет Міністерства аграрної політики та продовольства України);

д.держ.упр., проф. Токарева В.І. (Донецький державний університет управління);

д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України Устименко В.А. (Інститут економіко-правових досліджень НАН України)

Збірник розрахований на науковців, працівників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрів і студентів.

Затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2015 р. № 1328 як фахове видання з економічних наук.

Адреса редакції: 87535, м. Маріуполь, вул. Карпінського, 58.

Телефон: (0629) 38-97-74

Видається за рішенням Вченої ради ДонДУУ.

© Донецький державний
університет управління,
2016

ЗМІСТ:

Балуєва О.В., Калініна І.В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕННИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	8
Катранжи Л.Л. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	16
Ягельська К.Ю. ОЦІНКА НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА ОСНОВІ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ	23
Попова О.Ю., Сазонець О.М., Рашман Б.Г. РОЗВИТОК МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ МАРКЕТИНГОВОЇ АГЕНЦІЇ	31
Акімова О.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ ТА МІЖНАРОДНИХ КРАЇНАХ	43
Дятлова Ю.В. ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТИ СТІЙКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ.....	57
Бородаєнко Н.В., Танчик О.І., Папенко В.В. РОЗВИТОК ПІДХОДІВ ДО МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	65
Деліні М.М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	71
Загарій В.К. РЕІНЖІНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	81
Морозов В.С. ПОЛІТИКА ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ У ФРН.....	87
Шкарупа О.В. ВИЗНАЧЕННЯ МУЛЬТИПЛІКАТИВНОГО ХАРАКТЕРУ ДОБРОТНОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	102
Рибак О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФРАСТРУКТУРИ АВІАПІДПРИЄМСТВ В ЕКОНОМІЦІ МЕРЕЖ	111
Гуренко А.В. СУЧАСНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ РОЗВИТКУ МАЛИХ МІСТ	119
Боднарук О.В. СОЦІАЛЬНЕ ІНВЕСТИВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	125
Ткаченко О.Г., Удовиченко К.А., Кухно С.А. ОЦІНКА СТРУКТУРНИХ ЗМІН У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ.....	135
Черняєва О.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	144
Дятлов Є.В. СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ	154

Карапетян О.А. ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ВУГЛЕДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА: СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТ.....	161
Мельник С.В. ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПДВ В УКРАЇНІ В ЧАСТИНІ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ З МІЖНАРОДНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ПРАКТИКОЮ	167
Марова С.Ф., Пефтієва Ю.Є. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЗА УМОВ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	179
Суворкіна О.О. ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	188
Калініна А.Г. ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ КОМПЛЕКСНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	195
Тонких О.Г. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ.....	201
Кобзєва К.В., Лець Г.С. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ВАЖЕЛІВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АВІАТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	208
Тарасенко Д.Л. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СИСТЕМИ МАТЕРІАЛЬНОЇ ГРОШОВОЇ ВИНАГОРОДИ ПЕРСОНАЛУ	213
Бєлякова О.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ДОВГОСТРОКОВОГО РОЗВИТКУ.....	228
Вєрбицький В.В. КОМПЛЕКСНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ – ОСНОВНА ВИМОГА СУЧАСНОГО СТАНУ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	237
Вєличко Г.В. СУТНІСТЬ І КРИТЕРІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	244
Ващенко В.В. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РЕКРУТИНГУ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	250
Солоха Д.В., Настич Т.П., Заїчко І.В., Манзяк О.М. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....	256
Жуков С.А. ПОБУДОВА МОДЕЛІ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	268
Чернишов О.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО МІСТА	274
Дятлова В.В., Єрохін Д.В. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД.....	283
Борєцька Н.П. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАМИ В УКРАЇНІ	290

СОДЕРЖАНИЕ:

Балуева О.В., Калинина И.В. ОТДЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВ ВНУТРЕННЕ ПЕРЕМЕЩЁННЫХ ЛИЦ В УКРАИНЕ.....	8
Катранжи Л.Л. ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ФИНАНСОВОГО РЫНКА В УКРАИНЕ	16
Ягельская Е.Ю. ОЦЕНКА НАЦИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ НА ОСНОВЕ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО ПОДХОДА	23
Попова О.Ю., Сазонец О.Н., Рашман Б.Г. РАЗВИТИЕ МЕТОДОВ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ И ИНФОРМАЦИОННОЙ МОДЕЛИ МАРКЕТИНГОВОГО АГЕНТСТВА	31
Акимова О.В. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ОРГАНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВОГО МОНИТОРИНГА В УКРАИНЕ И МЕЖДУНАРОДНЫХ СТРАНАХ	43
Дятлова Ю.В. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ И ФИНАНСОВЫЙ АСПЕКТЫ УСТОЙЧИВОСТИ И БЕЗОПАСНОСТИ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ: ПОНЯТИЙНО-КАТЕГОРИАЛЬНЫЙ АППАРАТ	57
Бородаенко Н.В., Танчик Е.И., Папенко В.В. РАЗВИТИЕ ПОДХОДОВ К МАРКЕТИНГОВОМУ ОБЕСПЕЧЕНИЮ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ.....	65
Делини М.М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАИНЕ	71
Загарий В.К. РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	81
Морозов В.С. ПОЛИТИКА ЗАЩИТЫ ВНУТРЕННЕГО РЫНКА В ФРГ.....	87
Шкарупа О.В. ОПРЕДЕЛЕНИЕ МУЛЬТИПЛИКАТИВНОГО ХАРАКТЕРА ДОБРОТНОСТИ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА.....	102
Рыбак Е.Н. ТРАНСФОРМАЦИЯ ИНФРАСТРУКТУРЫ АВИАПРЕДПРИЯТИЙ В ЭКОНОМИКЕ СЕТЕЙ	111
Гуренко А.В. СОВРЕМЕННЫЕ ФАКТОРЫ И УСЛОВИЯ РАЗВИТИЯ МАЛЫХ ГОРОДОВ.....	119
Боднарук О.В. СОЦИАЛЬНОЕ ИНВЕСТИРОВАНИЕ КАК ОСНОВНОЙ ИНСТРУМЕНТ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	125
Ткаченко Е.Г., Удовиченко К.А., Кухно С.А. ОЦЕНКА СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ ВО ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛЕ УКРАИНЫ.....	135
Черняева А.А. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	144
Дятлов Е.В. СИСТЕМА ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ПОНЯТИЙНЫЙ АППАРАТ И ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ	154

Карапетян О.А. ПОТЕНЦИАЛ РАЗВИТИЯ УГЛЕДОБЫВАЮЩЕГО ПРЕДПРИЯТИЯ: СТРУКТУРНЫЙ АСПЕКТ	161
Мельник С.В. ГАРМОНИЗАЦИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ОТНОСИТЕЛЬНО НРС В УКРАИНЕ В ЧАСТИ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ С МЕЖДУНАРОДНОЙ И ЕВРОПЕЙСКОЙ ПРАКТИКОЙ.....	167
Марова С.Ф., Пефтиева Ю.Е. МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО ПЛАНИРОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ОТРАСЛИ ОХРАНЫ ЗДОРОВЬЯ.....	179
Суворкина О.О. ИНСТРУМЕНТЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ.....	188
Калинина А.Г. ИНСТРУМЕНТЫ УПРАВЛЕНИЯ КОМПЛЕКСНЫМ РАЗВИТИЕМ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ	195
Тонких О.Г. ТРАНСГРАНИЧНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ УКРАИНЫ	201
Кобзева Е.В., Лець А.С. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ОСНОВНЫХ РЫЧАГОВ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБСЛУЖИВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ АВИАТРАНСПОРТНОЙ ОТРАСЛИ	208
Тарасенко Д.Л. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РАЗРАБОТКЕ СИСТЕМЫ МАТЕРИАЛЬНОГО ДЕНЕЖНОГО ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПЕРСОНАЛА	213
Белякова О.В. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕЛИ ДОЛГОСРОЧНОГО РАЗВИТИЯ.....	228
Вербицкий В.В. КОМПЛЕКСНОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНА – ОСНОВНОЕ ТРЕБОВАНИЕ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ.....	237
Величко А.В. СУЩНОСТЬ И КРИТЕРИИ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ.....	244
Ващенко В.В. ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИЙ В УПРАВЛЕНИЕ ПРОЦЕССОМ РЕКРУТИНГА ПЕРСОНАЛА ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ.....	250
Солоха Д.В., Настич Т.П., Заичко И.В., Манзяк О.М. ТРАНСФОРМАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ УКРАИНЫ В ДОЛГОВРЕМЕННОЙ ПЕРСПЕКТИВЕ.....	256
Жуков С.А. ПОСТРОЕНИЕ МОДЕЛИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ МАРКЕТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ НА ПРЕДПРИЯТИИ.....	268
Чернышов А.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ МАЛОГО ГОРОДА	274
Дятлова В.В., Ерохин Д.В. ТРАНСПОРТНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ЛОГИСТИЧЕСКИЙ ПОДХОД.....	283
Борецкая Н.П. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ РЕГИОНАМИ В УКРАИНЕ	290

CONTENTS:

Balueva O.V., Kalinina I.V. CERTAIN ASPECTS OF THE REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF THE RIGHTS OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN UKRAINE.....	8
Katranzhi L.L. EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF UKRAINE IN THE FINANCIAL MARKET	16
Jagielskaya K.Y. ASSESSMENT OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT BASED ON ENERGY APPROACH.....	23
Popova O.Y., Sazonets O.M., Rashman B.G. THE DEVELOPMENT OF METHODS FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF FORMATION OF ORGANIZATIONAL AND INFORMATIONAL MODELS OF MARKETING AGENCY.....	31
Akimova O.V. ACOMPARATIVE ANALYSIS OF THE ORGANIZATION OF FINANCIAL MONITORING SYSTEM IN UKRAINE AND INTERNATIONAL COUNTRIES	43
Dyatlova J.V. ECONOMIC AND FINANCIAL ASPECTS OF THE STABILITY AND SAFETY OF THE BANKING SYSTEM: THE CONCEPTUAL AND CATEGORICAL APPARATUS	57
Borodaenko N.V., Tanchik O.I., Papenko V.V. DEVELOPMENT OF MARKETING APPROACHES TO ENSURE THE MANAGEMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY	65
Delini M.M. LEGAL REGULATION OF SOCIAL AND ECONOMIC RESPONSIBILITIES OF BUSINESS IN UKRAINE	71
Zagariy V.K. REENGINEERING OF BUSINESS PROCESSES OF INDUSTRIAL ENTERPRISES	81
Morozov V.S. PROTECTION POLICY OF THE DOMESTIC MARKET IN GERMANY	87
Shkarupa O.V. DETERMINING THE MULTIPLICATIVE NATURE OF THE ECOLOGICAL MODERNIZATION OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION	102
Ribak E.M. INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION OF AIRLINES IN THE NETWORK ECONOMY	111
Hurenko A.V. MODERN FACTORS AND CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF SMALL TOWNS	119
Bodnaruk O.V. SOCIAL INVESTMENT AS THE MAIN INSTRUMENT OF SOCIAL RESPONSIBILITY OF ENTERPRISES	125
Tkachenko O.G. , Udovichenko K.A., Kuhno S.A. EVALUTION OF STRUCTURAL CHANGES IN THE FOREING TRADE OF UKRAINE.....	135
Chernyaeva O.O. FEATURES OF FORMATION OF COST MANAGEMENT SYSTEM OF THE ENTERPRISE: THEORETICAL ASPECT.....	144
Dyatlov E.V. INFORMATION SYSTEM OF ECONOMIC ACTIVITY: THE CONCEPTUAL APPARATUS AND THE LEGAL FRAMEWORK	154
Karapetyan O.A. THE POTENTIAL OF COAL-MINING ENTERPRISE DEVELOPMENT: THE STRUCTURAL ASPECT	161

Melnik S.V. HARMONIZATION OF LEGISLATION WITH RESPECT TO LDCS IN UKRAINE IN TERMS OF FOREIGN TRADE WITH INTERNATIONAL AND EUROPEAN PRACTICE.....	167
Marova S.F., Peftieva J.E. METHODOICAL MAINTENANCE OF MACROECONOMIC PLANNING IN TERMS OF REFORMING THE HEALTH CARE INDUSTRY	179
Suvorkina O.O. TOOLS IMPROVE THE COMPETITIVENESS OF UKRAINIAN REGIONS.....	188
Kalinina A.G. MANAGEMENT TOOLS INTEGRATED DEVELOPMENT OF REGIONS OF UKRAINE.....	195
Tonkih O.G. TRANSFRONTAL COLLABORATION IS IN SYSTEM OF INTERNATIONAL COMPETITIVENESS OF UKRAINE.....	201
Kobzeva C.V., Lec A.S. DEFINITION OF MAJOR LEVERAGE LEVELS TO INCREASE QUALITY OF SERVICE OF AVIATION TRANSPORT INDUSTRY ENTERPRISES	208
Tarasenko D.L. METHODOICAL GOING NEAR DEVELOPMENT OF SYSTEM OF MATERIAL MONEY REWARD OF PERSONNE	213
Belyakova O.V. CONCEPTUAL BASES OF FORMING OF INNOVATIVE MODEL OF LONG-TERM DEVELOPMENT	228
Verbytskyi V. COMPREHENSIVE DEVELOPMENT OF THE REGION – THE BASIC REQUIREMENT OF MODERN ECONOMIC SYSTEM OF UKRAINE.....	237
Velichko G.V. ESSENCE AND CRITERIA OF INNOVATION INFRASTRUCTURE	244
Vashenko V.V. PROBLEMS OF INTRODUCING INNOVATION IN MANAGING THE PROCESS OF RECRUITING PERSONNEL INDUSTRIAL ENTERPRISE	250
Soloha D.V., Nastich T.P., Zaichko I.V., Manzyak O.M. TRANSFORMATIONAL FRAMEWORK FOR ENSURING INNOVATION DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE LONG TERM.....	256
Jukov S.A. BUILDING MODELS DETERMINE THE ECONOMIC EFFICIENCY OF MARKETING ACTIVITIES IN THE ENTERPRISE	268
Chernishov O.Y. CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR STRATEGIC MANAGEMENT OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE SMALL CITY	274
Dyatlova V.V., Erokhin D.V. TRANSPORT SUPPORT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY: LOGISTIC APPROACH.....	283
Borecka N.P. THE MAIN DIRECTIONS OF DECENTRALIZATION CONTROL REGIONS IN UKRAINE	290

4. Эванс Дж. Маркетинг / пер. с англ.; Дж. Эванс, Б. Берман. – М.: Экономика, 1990. – 350 с.
5. Балабанова Л.В. Маркетинг підприємства: навч. посібник [Електронний ресурс] / Л.В. Балабанова, В.В. Холод, І.В. Балабанова. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 612 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/13340203/marketing/marketing_metodologiya_rinkovoyi_diyalnosti_pidpriyemstva.
6. Герасимьяк Н.В. Теоретико-методичні підходи до оцінки ефективності маркетингових заходів промислового підприємства / Н.В. Герасимьяк // Економічний часопис ХХІ. – 2012. – № 5–6. – С. 40–43.
7. Телетов А.С. Основы определения эффективности работы маркетинговых служб на промышленном предприятии / А. Телетов // Механізм регулювання економіки: міжнар. наук. журнал. – 2001. – № 3–4. – С. 179–200.
8. Интенсификация промышленного производства / Н.Г. Чумаченко, Н.И. Иванов, В.К. Мамутов и др. – К.: Наукова думка, 1985. – 279 с.
9. Тищенко А.Н. Экономическая результативность деятельности предприятий: монография / А.Н. Тищенко, Н.А. Кизим, Я.В. Догадайло. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 176 с.

УДК 332.1:711

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО МІСТА

**ЧЕРНИШОВ О.Ю.,
старший викладач,
Донецький державний університет
управління (м. Маріуполь)**

Дослідження присвячене аналізу стратегічного менеджменту економічного розвитку малих міст. Аналізуються основні підходи до управління розвитком сфери економіки малих міст в сучасних умовах. Визначено основні положення стратегії економічного розвитку малих міст.

Ключові слова: *стратегічний менеджмент; стратегія економічного розвитку; економічна політика; малі міста.*

Исследование посвящено анализу стратегического менеджмента экономического развития малых городов. Анализируются основные подходы к управлению развитием сферы экономики малых городов в современных условиях. Определены основные положения стратегии экономического развития малых городов.

Ключевые слова: *стратегический менеджмент; стратегия экономического развития; экономическая политика; малые города.*

The research is about the analysis of strategic management of economic development of small towns. The main approaches to managing the development of the economy of small towns in modern conditions are analyzed. The main provisions of the strategy of economic development of small towns are determined.

Keywords: *strategic management; strategy of economic development; economic policy; small cities.*

Постановка проблеми. Поширення глобалізаційних, інтеграційних та інформаційних процесів в економіці сприяли прискоренню урбанізації й міграції населення [1]. Кардинальні зміни у способі життя призвели до формування нового суспільного устрою, появи або скорочення низки інфраструктурних об'єктів. Особливо чутливими до соціально-економічних змін є малі міста.

Наслідки ринкових і суспільних перетворень призводять до загострення проблем у малих містах: у сфері виробництва та послуг; при створенні та підтримці робочих місць; під час залучення населення сіл до сфер освіти і трудової діяльності [2]. Разом із цим знижується рівень інвестиційної привабливості, загострюється незадоволеність населення та бізнесу. Підтримка конкурентоспроможних позицій стає запорукою розвитку малих міст та регіону в цілому. Тому малі міста прагнуть відповідати потребам і вимогам сучасного ринкового середовища й вимагають створення дієвої системи державного та регіонального управління. Залежно від наявного потенціалу малих міст органи місцевої влади розроблюють стратегії розвитку перспективних галузей та видів діяльності. Очікуваними результатами від реалізації програм стають підвищення рівня зайнятості, поширення інфраструктурного забезпечення, залучення інвесторів і партнерів суміжних галузей. Однак, зараз у системі регіонального управління головною проблемою є загальна спрямованість існуючих стратегій розвитку, нестача бюджетних, фінансових та інвестиційних коштів.

Разом із цим ігноруються ефективні механізми стимулювання та підтримки окремих територій. Ці та інші проблеми обумовлюють необхідність подальшого дослідження засад стратегічного менеджменту економічного розвитку малих міст.

Аналіз останніх досліджень. Процес стратегічного управління економічним розвитком малих міст наразі досліджується багатьма вченими.

Питанням формування стратегічного управління розвитком малих міст присвячені праці А. Артеменка, Т. Біленка, З. Варналія, Е. Зінь, В. Шакабаро та інші [3 – 6]. Зазначені автори розглядають основи стратегічного планування й управління малими містами, особливості їх реалізації у вітчизняних умовах. Незважаючи на потужний науковий доробок вітчизняних та зарубіжних авторів у галузі стратегічного управління та наявність різнобічних тлумачень щодо поняття «стратегія», залишається неконкретизованим поняття «стратегія розвитку малого

міста». Тому вважаємо необхідним переосмислення наявних напрацювань та здійснення розробок чіткого визначення зазначеного поняття.

Мета статті. Враховуючи значущість розвитку малих міст в контексті їх економічного розвитку, метою статті є визначення основних положень стратегії економічного розвитку малих міст України, а також концептуальних засад стратегічного менеджменту, що дозволить ефективніше проводити економічну політику на місцевому рівні.

Викладення основного матеріалу дослідження. Кожне місто має свій особливий індивідуальний хід розвитку, проте у різноманітності частковостей і випадковостей можна визначити постійні закономірності, які впливають на шляхи розвитку поселень, незалежно від їх суспільно-економічної формації.

В основі системи, що розглядається, знаходяться два основні елементи: людина (суспільно-структурні елементи) і природа (екологічна підсистема). При їх взаємодії з'являється третій елемент, який безпосередньо впливає на подальший розвиток міста, – це матеріальна складова (матеріально-технічна підсистема). Взаємозв'язок суспільства, природи та міста пояснюється наявністю певних законів і закономірностей у складній соціально-економічній системі. Визначившись в аналізі міста з важливістю людського чинника, отже, пріоритетністю гуманістичного підходу, перейдемо безпосередньо до природи взаємодії його складових.

Чим складніше за визначенням система, тим складніший механізм її функціонування, принцип дії якого складається з певних взаємопов'язаних законів. Необхідно відзначити, що закономірності та механізми розвитку міських процесів не є абстрактною частиною теорії урбанізації.

Будучи центром економічного, духовного та політичного життя суспільства, місто потребує детальної уваги до себе. У процесі функціонування й розвитку місто підкоряється дії певних законів та їх сукупностей. Вплив закономірностей і джерел виникнення міста представлено на рис. 1.

Використовуючи матеріалістично-діалектичні методи гносеології, розглянемо соціологічні закони та їх вплив на місто.

Діалектичний метод дає можливість розгляду складної соціальної системи з її взаємовідносинами між структурними елементами міста в його статичності та динаміці, виявляючи суперечності й закономірності розвитку. Існують приватні закони, що характеризують окремі сторони розвитку та загальні, які виявляють суть певного об'єкту дослідження. Специфіка соціологічних (суспільних) законів полягає в тому, що вони визначають роль міста в суспільстві, у системі розселення, відображають основні тенденції розвитку міста як елемента суспільства, виявляють взаємодію між різними сферами суспільного життя та підструктурами міста. Соціологічні закони в загальній системі законів мають інтегруюче значення і є підґрунтям для інших наук, що займаються вивченням проблем функціонування міста.

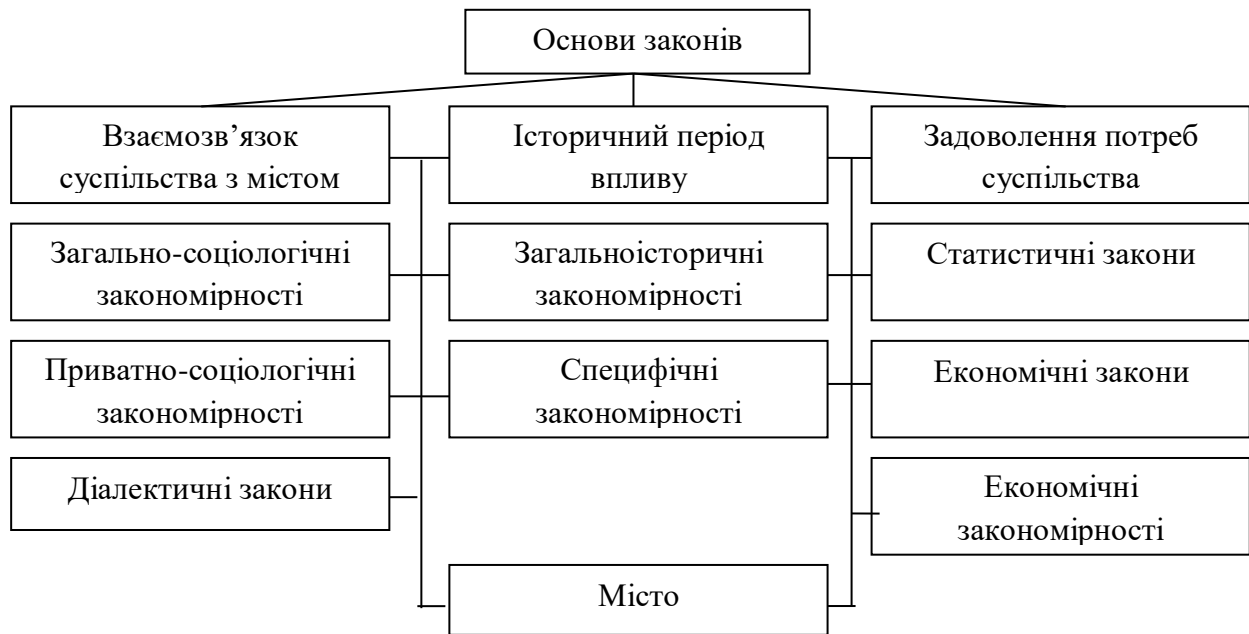

Рис. 1. Вплив закономірностей і джерел виникнення міста

Зокрема, вони є ґрунтовним моментом і для регіональної економіки, оскільки ефективно керувати розвитком продуктивних сил можливо за умови повного розуміння сутності системи, у якій вони мають місце [1]:

роль міст у суспільстві та зростання їх значення в процесі урбанізації;

обумовленість процесу урбанізації рівнем розвитку продуктивних сил;

відношення між системними елементами міста;

відповідність соціальної структури міста способу життя населення та рівню розвитку економічних відносин.

У специфічних законах знаходять своє відображення істотні, відносно стійкі особливості функціонування та розвитку міст, які обумовлені способом виробництва та відрізняють міста різних суспільно-економічних формацій. До закономірностей віднесемо особливості розвитку капіталістичних, соціалістичних і сучасних міст. Для порівняння перелічених видів міст розглянемо такі сторони функціонування, як характер управління розвитком міст, наявність певної соціальної структури, співвідношення природи і продуктивних сил за умови їх пропорційного розвитку. Що стосується характеру управління розвитком міст, то в капіталістичних містах мав місце стихійний (природний) характер їх розвитку, у соціалістичних – була видима присутність об'єктивних передумов. Для управління розвитком, у сучасних містах існують спроби абсолютного контролю над розвитком та управлінням містом. У капіталістичних містах була яскраво виражена класова структура, у соціалістичному місті вона поступово стиралася, а в нинішньому – присутня частково. Тільки в сучасних містах присутня пріоритетність курсу на пропорційний і стійкий розвиток.

Розглянувши тимчасові закономірності, що впливають на

функціонування міста, перейдемо до загальних і приватно-соціологічних. Підґрунтям цих закономірностей можна вважати ступінь впливу суспільства на місто і навпаки. Приватно-соціологічні закони є частиною законів цілісного соціального організму та можуть розкривати менш глибоку суть суспільства в місті, у порівнянні із загально-соціологічними. Основою приватно-соціологічних законів є закони структури, функціонування міста як цілісної системи і закони, що пояснюють внутрішні суперечності міста, внаслідок яких відбуваються якісні зміни. Іншими словами, основу складають істотні, повторні та необхідні системоутворюючі зв'язки між структурними елементами міста.

Розглядаючи соціологічні закономірності з урахуванням типів зв'язків явищ, що відбуваються в місті, впливи внутрішніх і зовнішніх (вплив інших міст, регіонів, країн) чинників, а також з урахуванням реальної дійсності та можливих змін, їх можна класифікувати на статистичні та динамічні. Статистичні закономірності характеризують, у загальному вигляді, характер міської структури та взаємозв'язок її підструктур. Зокрема, вони впливають на спосіб життя населення, міграційні процеси, зростання потреб населення, а також відношення жителів міста до трудової діяльності, формуючи професійну структуру міста. Динамічні закони включають чинник часу та відображають характер міських процесів і змін у функціонуванні та розвитку міста. Закони функціонування відображають суспільне життя міста на певному щаблі (суспільно-економічної формації), розкривають істотні, необхідні зв'язки та взаємини суспільства з підструктурами міської системи. Результатом цих зв'язків і взаємин є інтеграція всіх функцій міст у рамках єдиної системи розселення, взаємозв'язок містоутворювальної і містообслуговуючої сфери, характер архітектурно-планувальної структури, пропорційність розвитку всіх форм життя міста.

Місто, як соціально-економічна система, постійно змінюється. Причинами цього є внутрішні суперечності. Форми змін міста можуть бути різними, проте під розвитком розуміється лише та форма змін, при якій існує відмова від старої форми функціонування підсистем міста і перехід на нову, таку, що супроводжується якісними змінами. Іншими словами, розвитком можна назвати процеси докорінної зміни природи міста в ході суспільного процесу. Зокрема, це зростання ролі міст, формування агломерації, мегаполісів, набування ними нових функцій, ускладнення структури тощо. Розвиток – це багатовекторний процес, пов'язаний з реорганізацією та переорієнтацією всієї соціально-економічної системи міста. Об'єднання трьох груп закономірностей функціонування міста носить дещо умовний характер, це:

- внутрішні закономірності функціонування міста як системи;
- закономірності, що відображають процеси в системі функціонування міст як частини регіону, країни;
- закономірності зміни ролі міста в суспільстві.

Міський спосіб життя, як елемент суспільно-економічної формації, на різних етапах суспільного прогресу має свої особливості. У суспільному прогресі підвищується роль міст з подальшим розвитком продуктивних сил, концентрації виробництва і населення, які вимагають постійної зміни всіх сфер людського життя. Зміна сфер людського життя обумовлена, як згадувалося раніше, суперечностями в складній міській системі. Важливим джерелом суперечностей є взаємодія всіх розглянутих законів і закономірностей, об'єктами дії яких є взаємовідношення елементів матеріально-просторової підсистеми міста, а саме: взаємодія матеріально-технічної й екологічної підсистем. Ці суперечності виникають у ході розвитку міста та вирішуються завдяки впливу на них людського чинника як керуючого елементу в соціально-економічній системі [8].

Паралельно з процесом урбанізації відбувається зростання впливу соціальних процесів на економіку міста, регіону, держави. Тим самим, соціологічні закони, впливаючи на функціонування міста як соціально-економічної системи (матеріально-технічну сторону), сприяють виявленню економічних закономірностей. Під системою економічних законів розуміють взаємозв'язок і взаємозумовленість економічних законів і категорій, що виявляються в господарській практиці [9, 10]. Передумовами виникнення економічних законів і закономірностей в місті є розвиток виробничих відносин. Кожен економічний закон має свою функцію і, здійснюючи її, входить у ту чи іншу закономірність розвитку виробничих відносин. На кожній стадії суспільно-економічного розвитку свої особливості й системостворюючі структурні зв'язки, що становлять систему економічних законів, її центром виступає основний економічний закон, ядром якого є пряма орієнтація розвитку продуктивних сил на потреби членів суспільства, жителів міста, регіону, їх духовного й інтелектуального зростання. З урахуванням того, що дія решти законів (специфічних) забезпечує реалізацію вимог загального економічного закону, немає необхідності приділяти їм подальшу увагу.

Використовуючи теорію основного циклу управління системами, запропоновану Дж. Гигом, звернемося до принципів досліджень економічного розвитку міста як соціально-економічної системи (рис. 2).

Очевидно, що при характеристиці механізму функціонування міста, підкреслюється взаємозв'язок соціальних та економічних чинників, виділяються міжрегіональні та внутрішні зв'язки, характерні для міста як відкритої соціально-економічної системи. Тому необхідно в комплексі враховувати вплив соціологічних та економічних законів, що пояснюють основний системоутворюючий зв'язок – спосіб життя населення з рівнем загального розвитку міста. Визначимо спосіб життя населення як комплексну характеристику міських процесів, спрямованих на всебічне задоволення матеріальних, духовних, соціальних потреб і запитів населення.

На схемі пропонується відображення механізму управління містом,

де основним показником ефективності є чіткий розподіл функцій між взаємодіючими елементами. Управляючою системою в цій схемі є адміністративна управлінська підсистема міста, яка з урахуванням теорії Дж. Гига включає:

здатчик мети – основний керуючий блок системи, що задає стандарт (еталон), з яким порівнюватиметься отриманий результат;

дискримінатор – блок, що здійснює порівняння результату з еталоном, і потім впливає на блок формування результату;

блок формування результату – визначає, яка дія повинна виконуватись ефектором.

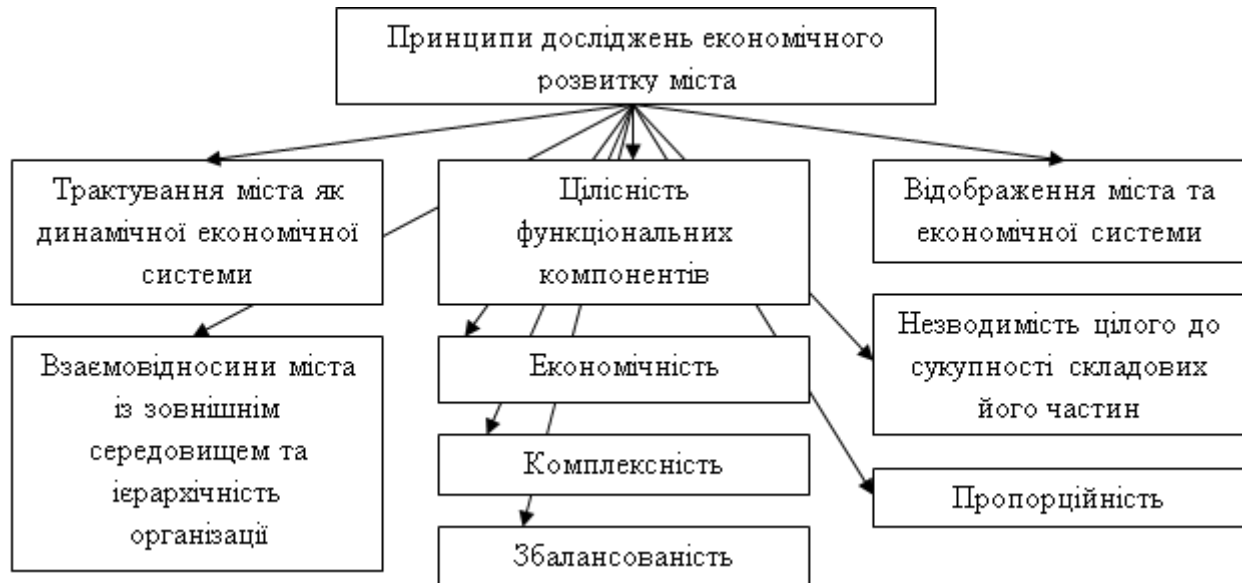

Рис. 2. Принципи досліджень економічного розвитку міста як соціально-економічної системи

Керований процес (керована система) відображає процес функціонування міста та складається з сукупності елементів, що взаємодіють на основі розглянутих раніше законів і закономірностей. У результаті функціонування місто здійснює задоволення потреб населення, що і є виходом у наведеній системі. Залежно від оцінки результату функціонування міста, що надається сенсором, тобто населенням, результат порівнюється дискримінатором і потім знову прямує в блок формування результату. Слід підкреслити, що в результаті керована система, впливаючи на об'єкт управління, повинна повноцінно реалізувати загальнодержавну політику на території міста.

Управлінська діяльність органів місцевого самоврядування включає питання як загальної взаємодії органів місцевого самоврядування з господарюючими суб'єктами незалежно від форми власності, так і питання управління господарськими відносинами для комунальних підприємств і установ [11].

Таким чином, міське управління та господарювання включають діяльність органів місцевого самоврядування, спрямовану на задоволення суспільних інтересів, здійснювану у визначених законом формах за

допомогою діяльності підприємств і установ міського господарства. Виходячи з вищевикладеного, структура управління міським господарством повинна забезпечити: процес формування та виконання управлінських рішень на всіх етапах циклу; комплексність і внутрішню координацію діяльності всіх структурних підрозділів; завершеність і поступальність розвитку.

Ефективність господарювання міста в цілому повинна забезпечити таке співвідношення між результатами і витратами залучених ресурсів, яке сприяло б подальшому розвитку і зростанню. Ефективність господарювання значною мірою залежить від форм і методів, що застосовуються в процесі господарювання, оскільки саме вони визначають склад, структуру та обсяг залучених ресурсів та їх використання в процесі господарювання.

Зазначені обставини створюють передумови формування концепції господарювання міста за результатами економіко-правової оцінки стану зазначеного процесу.

Економіко-правові проблеми, з якими стикаються сучасні міста в господарській сфері, принципово мало чим відрізняються від тих, що існували раніше, проте, враховуючи їх масштаби та глибину, безумовно, актуалізується питання про необхідність здійснення пошуку ефективних методів і засобів їх подолання. Більш того, їх системна реалізація повинна в підсумку підвищити ефективність прийняття управлінських рішень щодо використання ресурсів міста. Вона зазвичай становить зміст і суть механізму міського господарства.

У даному випадку ресурс слід розуміти як майновий і немайновий капітал, який може бути залучений до міського господарського обороту. Ступінь ефективності його застосування за умови раціонального вибору адекватних методів, засобів господарювання та управління свідчить про рівень використання так званого «господарського» потенціалу міста.

У контексті реалізації містом свого «господарського» потенціалу можна зробити висновок, що діяльність міста, завдяки рішенням господарських завдань комплексного характеру, має певні риси підприємництва. Хоча місто не можна ототожнювати з підприємцем, проте реалізація ним господарської функції потребує відповідних знань та обачності, властивих підприємцю. Такий підхід до розуміння сутності міста як учасника господарських відносин дає можливість розглядати його в науковій площині як квазі-підприємство, яке активно розпоряджається своїми ресурсами для підвищення конкурентоспроможності в економічній та інших сферах з метою залучення інвестицій та населення, здатних об'єднати, інтегрувати та мобілізувати місцеві соціальні, політичні, економічні ресурси.

Враховуючи нинішню економічну ситуацію, яка склалася на рівні держави та міст України, можна стверджувати, що органи місцевого самоврядування міст повинні покладатися як на свої матеріально-фінансові

можливості, так і на інвестиційний потенціал суб'єктів, що здійснюють свою діяльність на підвідомчій муніципалітетам території.

Подібна тактика не означає, що українські міста повинні розраховувати тільки на себе, але це дозволить муніципалітетам як органам місцевого самоврядування раціонально та одночасно максимально корисно для територіальних громад використовувати наявну власність міста за рахунок створення ефективних механізмів господарювання. Створення механізму міського господарства припускає облік усіх факторів, які здатні вплинути на розвиток міста, а також їх можливості стати економічними факторами, погоджують системи міського управління та міського розвитку. Звідси механізм міського економічного планування обумовлений механізмом міського управління, і з точки зору ведення господарської діяльності має риси приватного господарства, оскільки виступає на ринку як самостійний і, що особливо важливо, рівноправний суб'єкт господарської діяльності. Це означає, що місто (територіальна громада) в особі органів місцевого самоврядування може самостійно розпоряджатися майном, фінансовими коштами, землею, тобто тими ресурсами, які входять у вищезгаданий «господарський» потенціал. Звичайно, при цьому необхідно пам'ятати насамперед про економічні задачі при розпорядженні цими ресурсами і суспільними функціями, які покладені на них. У зв'язку з цим і форми розподілу результатів господарської діяльності суспільно-соціальні за своєю природою, тобто населення міста є власником отриманих результатів. У цьому виявляється суспільний характер системи міського управління економікою, оскільки населення міста є одночасно і замовниками послуг, що надаються органами місцевого самоврядування міста за їх дорученням, і власником майна, що належить йому.

Література:

1. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004 – 2015 роки) «Шляхом Європейської інтеграції» / авт. кол.: А.С. Гальчинський, В.М. Геєць [та ін.]; Нац. ін-т стратег. дослідж.; Ін-т екон. прогнозування НАН України; М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. – К.: ІОЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.
2. Генеза ринкової економіки (політекономіка, макроекономіка, економічній аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність): терміни, поняття персоналії / [укладачі: В.С. Іфтемчук, В.А. Григор'єв, М.І. Маниліч, Г.Д. Шутак.; за наук. ред. Г.І. Башнянина і В.С. Іфтемчука]. – К.: Магнолія-плюс, 2004. – 688 с.
3. Варналій З.С. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / З. Варналій. – К.: НІСД, 2007. – 820 с.
4. Зінь Е.А. Регіональна економіка: підручник / Е.А. Зінь. – К.: «ВД

«Професіонал», 2007. – 528 с.

5. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К.: НАДУ, 2008. – 632 с.

6. Шакабаро В. Поняття міста / В. Шакабаро // Юридіна Україна. – 2008. – № 5. – С. 40.

7. Аналіз виконання Загальнодержавної програми розвитку малих міст в 2004 – 2009 рр. та пропозиції щодо нової програми підтримки розвитку малих міст на 2011 – 2015 рр. [Електронний ресурс]: Агенція економічного розвитку громад Режим доступу: http://aer.net.ua/vikonani_proekti_ua.html.

8. Тоффлер Э. Революционное богатство / Э. Тоффлер, Х. Тоффлер. – М.: АСТ: АСТ Москва, 2008. – 569 с.

9. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст: [Електронний ресурс]: Закон України від 04.03. 2004 року. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1580-15>.

10. Про генеральну схему планування території України [Електронний ресурс]: Закон України від 18.11.2012 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3059-14>.

11. Шпакова Р. Вернер Зомбарт – германский феномен / Р. Шпакова // Социологические исследования. – 1997. – № 2. – С. 23 – 25.

УДК339.5:656.96

ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД

ДЯТЛОВА В.В.,
доктор економічних наук, професор,
ДонДУУ (м. Маріуполь),
ЄРОХІН Д.В.,
ТОВ «Метінвест-Шіппінг»

Показано значення логістичного підходу в розвитку зовнішньоекономічної діяльності та погіршення рівня індексу ефективності логістики для України. Наведено елементи та операції системи транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Розширено їх перелік за рахунок супутніх операцій. Обґрунтовано вибір інформаційних технологій для систем транспортно-логістичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність; транспортне забезпечення; система та елементи; транспортно-логістичний підхід; інформаційні технології.

Показано значение логистического подхода в развитии

Наукове видання

**Збірник наукових праць Донецького державного університету
управління**

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАБІЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ»**

Серія «Економіка»

Том XVII

Випуск 299

Мови: українська, російська, англійська

Відповідальний за випуск

Балуєва О.В.

Науковий редактор

Сичова К.В.

Підписано до друку 22.12.2016. Формат 60x84/16. Папір офісний.
Гарнітура Times New Roman Суг. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 17,9.
Обл.-вид. арк. 17,2. Наклад 100 прим.

Донецький державний університет управління 87513,
м. Маріуполь, вул. Карпінського, 58